

USNESENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU (EU) 2018/1356

ze dne 18. dubna 2018

obsahující připomínky, které jsou nedílnou součástí rozhodnutí o udělení absolutoria za plnění rozpočtu Evropské agentury pro bezpečnost letectví na rozpočtový rok 2016

EVROPSKÝ PARLAMENT,

- s ohledem na své rozhodnutí o udělení absolutoria za plnění rozpočtu Evropské agentury pro bezpečnost letectví na rozpočtový rok 2016,
 - s ohledem na článek 94 a přílohu IV jednacího řádu,
 - s ohledem na zprávu Výboru pro rozpočtovou kontrolu a stanovisko Výboru pro dopravu a cestovní ruch (A8-0066/2018),
- A. vzhledem k tomu, že orgán příslušný k udělování absolutoria klade v souvislosti s postupem udělování absolutoria zvláštní důraz na další posilování demokratické legitimacy orgánů Unie zlepšováním transparentnosti a odpovědnosti, realizací konceptu sestavování rozpočtu podle výkonnosti a řádným spravováním lidských zdrojů;
- B. vzhledem k tomu, že konečný rozpočet Evropské agentury pro bezpečnost letectví (dále jen „agentura“) podle jejího výkazu příjmů a výdajů ⁽¹⁾ za rozpočtový rok 2016 činil 193 398 000 EUR, což představuje nárůst o 4,30 % oproti roku 2015; vzhledem k tomu, že 36 370 000 EUR z rozpočtu agentury pochází z rozpočtu Unie a 95 926 000 EUR představují příjmy z plateb a poplatků;
- C. vzhledem k tomu, že Účetní dvůr ve své zprávě o ověření roční účetní závěrky agentury za rozpočtový rok 2016 (dále jen „zpráva Účetního dvora“) prohlásil, že získal přiměřenou jistotu, že roční účetní závěrka agentury je spolehlivá a uskutečněné operace jsou legální a správné;

Připomínky k legalitě a správnosti operací

1. konstatuje, že podle zprávy Účetního dvora činnosti v roce 2016 financované leteckým odvětvím sice vedly k deficitu ve výši 7 600 000 EUR, ale rozpočtové výsledky se během let mění a agentura měla z této kategorie činností přebytek ve výši 52 000 000 EUR; připomíná, že zakládající nařízení agentury stanoví, že výše vybraných poplatků by měla být na úrovni postačující ke krytí nákladů agentury na certifikační služby, a tudíž se v něm nehovoří o kumulovaném přebytku;

Rozpočtové a finanční řízení

2. konstatuje, že výsledkem úsilí v oblasti monitorování plnění rozpočtu v rozpočtovém roce 2016 byla míra plnění rozpočtu ve výši 99 %, což ve srovnání s rokem 2015 představuje nárůst o 1 %; dále konstatuje, že u položek na platby byla míra plnění stabilní a činila 91 %;
3. konstatuje, že prostředky na závazky na ostatní administrativní výdaje se zvýšily o 2 140 000 EUR, tj. v absolutních číslech na 24 060 000 EUR, což představuje 16,5 % z celkového rozpočtu agentury; konstatuje, že toto zvýšení je z velké části způsobeno náklady na stěhování agentury do nových prostor ke dni 6. června 2016;

Závazky a přenesené prostředky

4. konstatuje, že míra plnění rozpočtu z hlediska provádění plateb z prostředků přenesených do roku 2016 překročila 96 % (oproti 97 % v roce 2015), což bylo více než cílová hodnota Komise, která činí 95 %;
5. konstatuje, že přenosy finančních prostředků jsou často zčásti nebo plně opodstatněné víceletou povahou operačních programů agentur a neznamenají nezbytně, že se v plánování a plnění rozpočtu vyskytují nedostatky, ani nejsou vždy v rozporu se zásadou ročního rozpočtu, zejména pokud jsou předem naplánovány a sděleny Účetnímu dvoru;

Personální politika

6. konstatuje, že agentura v roce 2016 obsadila všechna dostupná pracovní místa schválená v jejím plánu pracovních míst, konkrétně 676 pracovních míst ve funkčních skupinách AST a AD;

⁽¹⁾ Úř. věst. C 333, 9.9.2016, s. 16.

7. oceňuje soustavný přesun pracovních míst z administrativních kategorií (správa a podpora, koordinace a neutrální) do kategorie operační, konkrétně přesun 81 % pracovních míst;
8. zdůrazňuje, že součástí personální politiky agentury by měla být rovnováha mezi pracovním a soukromým životem; bere na vědomí, že na teambuildingové, společenské a sportovní akce byly vynaloženy prostředky ve výši 176 207,54 EUR; konstatuje, že agentura uspořádala teambuildingové akce v celkovém rozsahu 14,5 dne; konstatuje, že průměrná délka pracovní neschopnosti z důvodu nemoci činí 8 dnů na jednoho zaměstnance;
9. připomíná, že agentura již zavedla postupy pro prevenci a potírání psychického a sexuálního obtěžování; navrhuje uspořádat školicí a informační akce s cílem zvýšit povědomí zaměstnanců o této problematice; konstatuje, že v roce 2016 nebyl ohlášen žádný případ obtěžování;
10. oceňuje, že agentura v roce 2016 neobdržela žádné stížnosti, nebyly proti ní podány žádné žaloby ani nebyly hlášeny problematické případy týkající se nábora nebo propouštění zaměstnanců;
11. konstatuje, že agentura – aby se vyrovnala s výzvami v leteckém průmyslu – rozhodla zavést duální kariérní systém, který má zajistit udržení a růst kompetencí, jež vyžaduje evropská strategie pro bezpečnost letectví; s potěšením očekává provádění tohoto nového kariérního systému v následujících letech až do dosažení jeho plné vyspělosti; vyzývá agenturu, aby orgánu příslušnému k udělení absolutoria podávala zprávy o výsledcích tohoto nového kariérního systému;
12. s uspokojením bere na vědomí novou iniciativu, jejímž cílem je nábor mladých nadaných pracovníků přímo z vysokých škol (tzv. Junior Qualification Programme); konstatuje, že cílem tohoto pilotního projektu je získat pro agenturu odbornost čerstvých absolventů s vysokou úrovní akademické kvalifikace a vybudovat tak zdroj nadaných lidí pro technické oblasti, v nichž je agentura činná;
13. vítá skutečnost, že agentura postupně měnila svůj přístup k přijímání zaměstnanců od reaktivního (zjišťování potřeb v souvislosti s obsazováním uvolněných míst, automatické nahrazování zaměstnanců, kteří odešli) na proaktivní (plánování předem, stanovování priorit a přesuny pracovních míst, harmonizace potřeb v oblasti lidských zdrojů s celkovými strategickými cíli);
14. vyjadřuje politování nad nerovnoměrným zastoupením mužů a žen ve správní radě agentury (78 % ku 22 %) bere na vědomí informaci agentury, že zástupce jmenují přímo a nezávisle členské státy a dotčené odvětví, a proto agentura nemá na tento aspekt žádný vliv; se znepokojením konstatuje, že s ohledem na počet všech pracovních míst obsazených ke dni 31. prosince 2016 nebyla dosažena genderová vyváženost, neboť 34 % zaměstnanců představovaly ženy a 66 % muži; dále lituje, že všech pět vysokých manažerských pozic bylo obsazeno pracovníky téhož pohlaví; vyzývá agenturu, aby tuto nevyváženost co nejdříve řešila na všech úrovních;

Zadávání zakázek

15. konstatuje, že v roce 2016 agentura spravovala více než 40 zadávacích řízení v hodnotě přesahující 60 000 EUR; kromě toho konstatuje, že uzavřela přibližně 400 konkrétních smluv na základě rámcových smluv a 150 zakázek nízké hodnoty;
16. vítá nápravná opatření, která byla přijata ke zlepšení celkového plánování veřejných zakázek v agentuře, například podepsání dohod o úrovni služeb s operačními útvary, školení osob pověřených řízením zakázek a zvyšování povědomí s cílem omezit prodlevy i neplánovaná řízení;

Prevence a řešení střetů zájmů, transparentnost a demokracie

17. bere na vědomí, že agentura v listopadu 2014 přijala strategii boje proti podvodům, aby zvýšila účinnou prevenci a odhalování podvodů, a vypracovala příslušná protiopatření; konstatuje, že ke konci roku 2016 byly dokončeny všechny plánované akce, zejména odborné školení pro nejméně 80 % zaměstnanců;
18. konstatuje, že agentura stanovila a uplatňovala interní pravidla pro whistleblowing;
19. domnívá se, že je třeba vytvořit nezávislý orgán pro zveřejňování, poradenství a přezkoumávání s dostatečnými rozpočtovými zdroji, který by whistleblowerům pomáhal využívat vhodné kanály pro zveřejňování informací o možných nesrovnalostech poškozujících finanční zájmy Unie, chránil je před odhalením identity a nabízel jim potřebnou podporu a poradenství;
20. konstatuje, že agentura v roce 2016 vypracovala zvláštní kodex chování pro externí odborníky podporující činnost agentury, včetně politiky v oblasti střetů zájmů a prohlášení o tom, že dotčení pracovníci vzali kodex chování na vědomí;

21. bere na vědomí, že agentura v současné době provádí revizi své personální „politiky nestrannosti a nezávislosti: prevence a zmírňování střetů zájmů“, aby dále zlepšila interní proces vyplňování, posuzování a aktualizace prohlášení o zájmech; vyzývá agenturu, aby orgánu příslušnému k udělení absolutoria podávala zprávy o dosaženém pokroku;
22. vítá, že agentura na své webové stránce zveřejnila prohlášení o neexistenci střetů zájmů a životopisy členů své správní rady, přičemž zohlednila připomínky Parlamentu;

Hlavní dosažené výsledky

23. vítá výsledky, které agentura označila za své tři hlavní úspěchy v roce 2016, konkrétně že:
 - byl proveden akční plán Germanwings: agentura navrhla opatření týkající se leteckého provozu a zdravotního stavu posádek letadel, jakož i pracovní dokument o dosažení rovnováhy mezi důvěrností údajů pacienta a veřejnou bezpečností;
 - bylo vystaveno více než 3 000 osvědčení včetně osmnácti nových typových osvědčení;
 - v úzké spolupráci s Komisí (GŘ MOVE a GŘ HOME) byl vyvinut systém upozornění na konfliktní oblasti, který reaguje na novou oblast činnosti;

Interní audity

24. konstatuje, že útvar interního auditu Komise (dále jen „útvar IAS“) provedl v roce 2016 dvě auditní zakázky, v nichž posoudil koncepci a účinné a efektivní provádění systémů řízení a vnitřní kontroly v případech činností týkajících se tvorby předpisů a evropského plánu pro bezpečnost letectví (EPAS); s uspokojením konstatuje, že útvar IAS během auditu tvorby předpisů neuvedl žádná zjištění klasifikovaná jako „zásadní“ nebo „velmi důležitá“;
25. konstatuje, že oddělení interního auditu (dále jen „oddělení IAC“) provedlo v rámci celé agentury v roce 2016 tři auditní ověřovací zakázky, včetně ověření účetnictví sociálního výboru, uspořádání letového provozu / letových navigačních služeb a letišť a řízení misí; poukazuje na to, že hlavní doporučení vyplývající z auditů oddělení IAC v roce 2016 měla být provedena v roce 2017; vyzývá agenturu, aby orgánu příslušnému k udělení absolutoria podala zprávy o jejich provedení;

Vnitřní kontroly

26. konstatuje, že normy interní kontroly agentury zahrnují 16 norem interní kontroly Evropské komise i mezinárodní normy jakosti (ISO 9001), což znamená 24 norem pro řízení agentury EASA; konstatuje, že správní rada tyto normy v roce 2016 revidovala a přijala, aby je sladila s nejnovějším zněním norem ISO 9001: 2015;
27. konstatuje, že v roce 2016 provedla agentura výroční hodnocení „norem řízení agentury EASA“, které zahrnují jak normy interní kontroly, tak normy mezinárodních normalizačních organizací; bere na vědomí, že podle závěru hodnocení je systém řízení agentury v souladu s normami řízení, a to díky silnému systému monitorování, který byl zaveden jak na řídicí, tak na procesní úrovni; připomíná, že byla identifikována možná zlepšení, pokud jde o kontinuitu činnosti; bere na vědomí informaci agentury, že se druhým rokem připravuje projekt řízení kontinuity činnosti, u něhož byla provedena všechna posouzení dopadů na činnost agentury, a je dokončena většina plánů kontinuity činnosti pro určené zásadní procesy;
28. vítá evropský plán bezpečnosti letecké dopravy vypracovaný agenturou na období 2018–2022, který má poskytnout transparentní rámec pro bezpečnost letecké dopravy a identifikovat hlavní rizika a opatření, která je nutná přijmout; dále vyzývá členské státy, aby vypracovaly a prováděly programy zvýšené bezpečnosti a sdílely osvědčené postupy;
29. bere na vědomí, že v průběhu roku 2016 bylo provedeno 18 kontrol *ex post*, mezi nimi roční následná kontrola příspěvků na vzdělání, proplácení služebních cest externích odborníků, dokončených zadávacích řízeních a náhrad výdajů na služební cesty; vítá skutečnost, že celkově byly všechny ověřené transakce legální a správné;

Ostatní připomínky

30. s uspokojením konstatuje, že agentura v roce 2016 dokončila stěhování do nových prostor navržených speciálně pro její účely, aniž by to jakkoli narušilo její činnost;

31. konstatuje, že podle zprávy Účetního dvora agentura v letech 2014 až 2016 vynaložila 9 400 000 EUR (oproti 4 400 000 EUR v roce 2016) ze svého kumulovaného přebytku na financování nákladů ve výši 12 400 000 EUR na renovaci a stěhování v souvislosti s přesídlením do nové budovy; konstatuje, že Komise přispěla na tento účel z rozpočtu Unie částkou 3 000 000 EUR; kromě toho konstatuje, že toto rozdělení financování mezi dotčené odvětví a Unii bylo v souladu se standardní metodikou agentury pro krytí nákladů a většina prací spojených se stěhováním tak byla financována z příspěvků odváděných tímto odvětvím;
32. bere na vědomí, že agentura má v úmyslu změnit své finanční nařízení i nařízení o poplatcích a platbách s cílem lépe formálně upravit zacházení s kumulovaným přebytkem; vyzývá agenturu, aby orgánu příslušnému k udělení absolutoria podávala zprávy o této revizi;
33. zdůrazňuje, že pokud jde o sídlo agentury, mezi agenturou a hostitelským členským státem byla finalizována dohoda o sídle, která vstoupila v platnost dne 17. srpna 2017;
34. upozorňuje na to, že podle zprávy Účetního dvora byl rozpočet agentury na rok 2016 financován ze 70 % z poplatků leteckého průmyslu a ze 30 % z prostředků Unie; zdůrazňuje, že v budoucnu se pravděpodobně sníží příjmy agentury v důsledku rozhodnutí Spojeného království vystoupit z Unie, což by mohlo mít značný dopad na její plán činnosti; oceňuje, že vznikla pracovní skupina pověřená posouzením této otázky, která již vypracovala první analýzu potenciálních rizik a dopadů brexitu; vyzývá agenturu, aby úzce spolupracovala s ostatními orgány EU a zejména Komisí při jednáních o brexitu, aby byla dostatečně připravená minimalizovat jakékoli negativní provozní nebo finanční dopady, které se mohou objevit; navrhuje, aby agentura závčas představila výsledky této pracovní skupiny Evropskému parlamentu;
35. znovu upozorňuje na to, že revize nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 216/2008⁽¹⁾ počítá s rozšířením působnosti a pravomocí agentury a že v této souvislosti je třeba při udělování nových pravomocí plně zohlednit úlohu nových technologií, jako jsou např. systémy dálkově řízených letadel (RPAS); zdůrazňuje, že je důležité agentuře přidělit dostatečné prostředky, aby mohla úspěšně plnit nové povinnosti, a odpovídající počet kvalifikovaných zaměstnanců pro dodatečné úkoly;
36. doufá, že bude urychlen vstup evropského nařízení o dronech v platnost; připomíná, že agentura hraje klíčovou úlohu při zajišťování maximální úrovně bezpečnosti letectví v celé Evropě; zdůrazňuje, že má-li agentura v souvislosti s rychle se rozvíjejícím odvětvím civilního letectví (jak o tom svědčí stále rozšířenější používání dronů) úspěšně plnit své regulační a výkonné úkoly v oblasti bezpečnosti a ochrany životního prostředí, měly by jí být poskytnuty nezbytné finanční, materiální a lidské zdroje, aniž by však byla oslabena její nezávislost a nestrannost;
37. vítá politickou dohodu o revizi společných pravidel v oblasti civilního letectví a zřízení Agentury Evropské unie pro bezpečnost letectví⁽²⁾, jak se dohodly Parlament, Rada a Komise v listopadu 2017; naléhavě vyzývá Komisi a členské státy, aby poskytly zdroje nutné k výkonu nových a posílených pravomocí, jež se mimo jiné týkají rizik pro civilní letectví, která vyplývají z oblastí konfliktů, dále témat souvisejících s životním prostředím a certifikace a registrace bezpilotních letounů;
38. vítá aktivní roli agentury, pokud jde o výzvu k předkládání návrhů v rámci programu Horizont 2020; naléhavě vyzývá agenturu, aby zůstala aktivní v oblasti výzkumu a vývoje;
39. pokud jde o další připomínky, které jsou připojeny k rozhodnutí o udělení absolutoria a jsou horizontální povahy, odkazuje na své usnesení ze dne 18. dubna 2018⁽³⁾ o výkonnosti, finančním řízení a kontrole agentur.

⁽¹⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 216/2008 ze dne 20. února 2008 o společných pravidlech v oblasti civilního letectví a o zřízení Evropské agentury pro bezpečnost letectví, kterým se ruší směrnice Rady 91/670/EHS, nařízení (ES) č. 1592/2002 a směrnice 2004/36/ES (Úř. věst. L 79, 19.3.2008, s. 1).

⁽²⁾ COM(2015) 613: Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o společných pravidlech v oblasti civilního letectví a o zřízení Agentury Evropské unie pro bezpečnost letectví, kterým se ruší nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 216/2008.

⁽³⁾ Přijaté texty, P8_TA(2018)0133 (viz strana 393 v tomto čísle Úředního věstníku).